

ที่ สร. ๐๘๐๑/๔๘๓๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒๙ กันยายน ๒๕๑๙

เรื่อง อำนาจของนายกรัฐมนตรี

เรียน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่ สร. ๐๔๐๕/๙๑๐๙

ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๙

ตามที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับร่างคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ /๒๕๑๙ เรื่องการป้องกันและปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ โดยให้ผู้อำนวยการป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ทั่วไป (ผอ. ปค. ทัวไป) ซึ่งแต่งตั้งโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ. ๒๔๙๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๒ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี นั้น จะอยู่ในอำนาจของนายกรัฐมนตรีที่จะกระทำได้ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๙ หรือไม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาร่างคำสั่งดังกล่าวข้างต้นแล้วเห็นว่า

๑. ร่างคำสั่งนี้เป็นแต่เพียงคำสั่งให้ผู้อำนวยการป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ทั่วไป มาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีเท่านั้น และได้กระทบกระเทือนหรือวางเงื่อนไขจำกัดอำนาจการแต่งตั้งผู้อำนวยการป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ทั่วไป ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ. ๒๔๙๕ แต่อย่างใด

๒. เนื่องจากข้อ ๙ (๑) และ (๓) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้กำหนดให้นายกรัฐมนตรีในฐานะ “หัวหน้ารัฐบาล” มีอำนาจกำกับโดยทั่วไปซึ่งการบริหารราชการแผ่นดินและมีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารทุกตำแหน่งซึ่งสังกัดส่วนราชการทุกแห่ง ดังนั้น ในหลักการแล้ว นายกรัฐมนตรีย่อมมีอำนาจออกคำสั่งในลักษณะดังกล่าวได้ ทั้งนี้ โดยมีเงื่อนไขว่าข้อความในคำสั่งนั้นต้องไม่ขัดต่ออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของส่วนราชการหรือของข้าราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมทั้งอำนาจหน้าที่อันเป็นอำนาจหน้าที่เฉพาะตัวของผู้อำนวยการป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ด้วย

อนึ่ง เมื่อพิจารณาเนื้อหาของร่างคำสั่งดังกล่าวที่แนบมาด้วยนี้แล้วจะเห็นได้ว่าเป็นคำสั่งในลักษณะที่จัดระบบการประสานงานทางราชการเพื่อให้ได้ผลในด้านการปราบปรามคอมมิวนิสต์ และเป็นที่ยอมรับได้ว่า ร่างคำสั่งนี้มีได้ขัดต่ออำนาจหน้าที่ของส่วนราชการหรือ

ข้าราชการที่มีอยู่ตามกฎหมาย และในการดำเนินการตามร่างคำสั่งนี้เองส่วนราชการและข้าราชการ
ก็ต้องอาศัยบทกฎหมายที่ได้บัญญัติให้อำนาจไว้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงมีความเห็น
ว่า ร่างคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีนี้เป็นคำสั่งที่นายกรัฐมนตรีมีอำนาจที่จะกระทำได้
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) สมภพ โหตระกิตย์
(นายสมภพ โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขานุการกรม
โทร. ๒๒๒๐๒๐๖-๙